

AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH WE WROCŁAWIU			
SYLABUS DO ZAJĘĆ NA KIERUNKU PEDAGOGIKA II STOPNIA			
Nazwa zajęć	Zagrożenia środowisk wychowawczych		
Moduł zajęć	Moduł specjalnościowy: pedagogika resocjalizacyjna z profilaktyką uzależnień		
Rok studiów	II rok studiów		
Semestr studiów	3 semestr studiów		
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia		
Punkty ECTS	3 ECTS		
Reżim	Zajęcia obowiązkowe		
Cel przedmiotu	Celem zajęć jest wyposażenie studentów specjalności w wiedzę oraz praktyczne umiejętności rozpoznawania i przeciwdziałania różnorodnym zagrożeniom pojawiającym się w środowiskach wychowawczych (rodzina, szkoła, grupa rówieśnicza, środowisko cyfrowe). Studenci nauczą się diagnozować czynniki ryzyka, projektować interwencje oraz korzystać z narzędzi profilaktyki i wsparcia.		
Wymagania wstępne	Kandydat powinien posiadać tytuł licencjata w zakresie pedagogiki lub pokrewnych nauk społecznych (np. psychologii, socjologii, pracy socjalnej), co zapewnia podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii i nauk społecznych, a także wstępne umiejętności i kompetencje niezbędne do pracy w obszarze działalności pedagogicznej i społecznej.		
Kod efektu	Treść efektów uczenia się	Metoda weryfikacji	Forma zajęć
Wiedza			
K_W08	Student ma uporządkowaną wiedzę o specyfice zagrożeń w różnych środowiskach wychowawczych oraz rozumie mechanizmy, które je generują (dysfunkcje rodzinne, presja rówieśnicza, uzależnienia cyfrowe, przemoc).	Zaliczenie	ćwiczenia
K_W09	Student zna formy wsparcia instytucjonalnego i pozainstytucjonalnego służące minimalizowaniu skutków tych zagrożeń i podniesieniu bezpieczeństwa psychicznego wychowanków.	Zaliczenie	ćwiczenia
Umiejętności			
K_U02	Student potrafi diagnozować czynniki ryzyka w środowiskach wychowawczych, korzystając z wywiadu środowiskowego i narzędzi obserwacyjnych.	Obserwacja studenta	ćwiczenia
K_U06	Student potrafi dobierać i stosować metody interwencji (terapia systemowa, mediacja, psychoedukacja) adekwatne do rodzaju zagrożenia i specyfiki grupy.	Obserwacja studenta	ćwiczenia
K_U08	Student potrafi wykorzystać teoretyczne modele (np. model ekosystemowy, teorię przywiązania, teorię napięć) do analizy sytuacji kryzysowych i projektowania programów wsparcia.	Obserwacja studenta	ćwiczenia
Kompetencje społeczne			

K_K02	Student jest gotowy do podejmowania wyzwań w pracy z grupami narażonymi na różne formy zagrożeń, wykazując inicjatywę i wytrwałość.	Obserwacja studenta	ćwiczenia
K_K05	Student odznacza się odpowiedzialnością za jakość swoich działań diagnostycznych i interwencyjnych oraz za ich wpływ na dobrostan wychowanków.	Obserwacja studenta	ćwiczenia
Treści programowe			
Forma zajęć: ćwiczenia			
1. Zajęcia organizacyjne. Przedstawienie programu ćwiczeń na bazie sylabusu oraz omówienie zasad uzyskania zaliczenia. 2. Analiza czynników ryzyka i ochrony Opracowanie tabeli z identyfikacją zagrożeń (przemoc, uzależnienia, wykluczenie) i zasobów (wsparcie rodziny, dostęp do usług) w środowisku wychowawczym, z odniesieniem do koncepcji resiliencji (Masten). 3. Diagnoza współuzależnienia rodzinnego Krótki wywiad środowiskowy oraz raport zawierający rozpoznanie wzorców dysfunkcyjnych według systemowego modelu Minuchina i propozycję wsparcia (AI-Anon, CRAFT). 4. Genogram McGoldrick & Gerson i ecomapa Hartmana Stworzenie genogramu ilustrującego pokoleniowe wzorce uzależnień oraz ecomapy sieci instytucjonalnej, a następnie rekomendacja działań reedukacyjnych. 5. Prowadzenie grupy samopomocowej Zaplanowanie i przeprowadzenie 15-minutowej sesji wykorzystującej elementy programu 12 Kroków i psychoedukacji o granicach. 6. Symulacja mediacji rówieśniczej (Johnson & Johnson) Role-play konfliktu między wychowankami, zastosowanie technik peer mediation i kontraktu grupowego z jasno określonymi zasadami. 7. Projekt interwencji kryzysowej Opracowanie procedury reakcji na kryzys emocjonalny według modelu Critical Incident Stress Debriefing (Mitchell) – kroki deeskalacji i wsparcia. 8. Warsztat uważności (Kabat-Zinn) Przeprowadzenie krótkiej sesji mindfulness: skan ciała, uważny oddech, a następnie zapis refleksji i plan rozwoju zawodowego. 9. Rozwiązywanie dylematów etycznych Analiza przypadku konfliktu między zasadą poufności a obowiązkiem zgłoszenia przemocy: odniesienie do Kodeksu Etycznego polskiego pedagoga i modelu etycznego Restorative Practices (Zehr). 10. Mini-projekt profilaktyczny (Design Thinking) W grupach stworzenie programu profilaktyki uzależnień lub przemocy z wykorzystaniem poznanych narzędzi i metod.			
Praca własna			
1. Zapoznanie się z literaturą przedmiotu. 2. Przygotowanie się do egzaminu/zaliczenia.			
Metody dydaktyczne	Ćwiczenia: problemowe dyskusja, meta plan, praktycznego działania, projektowanie zadań, metoda przypadków, burza mózgów, projekty grupowe i prezentacje multimedialne		
Narzędzia dydaktyczne	Ćwiczenia: prezentacja multimedialna		
Skala ocen	Na ocenę 2	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w maksymalnie 50% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi	

		odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
	Na ocenę 3	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 51%-60% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
	Na ocenę 3,5	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 61%-70% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
	Na ocenę 4	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 71%-80% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
	Na ocenę 4,5	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 81%-90% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
	Na ocenę 5	Student osiągnął przedmiotowy efekt uczenia się w 91%-100% - wskaźnik osiągnięcia efektu stanowi odzwierciedlenie oceny zaliczeniowej / egzaminacyjnej.	
Kryteria oceny	Ćwiczenia: 100% obecności na zajęciach, uzyskanie ≥60% wymaganej punktacji za przewidziane formy weryfikacji efektów uczenia się, pozytywna postawa zawodowa. Usprawiedliwiona nieobecność musi zostać odrobiona w uzgodnieniu z wykładowcą przedmiotu i w terminie wskazanym przez niego w sposób zapewniający prawidłową weryfikację efektów uczenia się przypisanych do danego przedmiotu. Nieobecności nieodpracowane skutkują brakiem zaliczenia przedmiotu.		
	Test jednokrotnego wyboru składający się z 25 pytań. Test ma na celu sprawdzenie stopnia opanowania treści objętych programem zajęć. Każde pytanie ma formę zamkniętą z czterema wariantami odpowiedzi, z których tylko jeden jest prawidłowy. Za każdą poprawną odpowiedź student otrzymuje 1 punkt. Brak odpowiedzi lub odpowiedzi błędna lub zaznaczenie więcej niż jednej odpowiedzi skutkuje przyznaniem 0 punktów za dane pytanie.		
	Obserwacja studenta w czasie wykonywania działań właściwych dla danego zadania zawodowego wynikającego z roli pedagoga.		
Formy aktywności		Godziny	ECTS
Wykład		-	-
Ćwiczenia		20	0,8
Lektorat		-	-
Seminarium		-	-
Praktyki zawodowe		-	-
Praca własna		55	2,2
Łącznie:		75	3
Literatura podstawowa			
1. Ziółkowska B., Miotk-Mrozowska M., Ocalewski J., Wyzwania wychowania w świetle problemów dzieci i młodzieży, Difin 2023.			
2. Zbrozczyk D., Grubicka J., Urbanek A., Patologie społeczne wymiar personalny i strukturalny, Wyd. Akademia Pomorska w Słupsku 2021.			
3. Boski P., Kulturowe ramy zachowań społecznych wyd. 2 , PWN 2022.			
Literatura uzupełniająca			
1. Pierzchała K., Cekiera C, Człowiek a patologie społeczne, Wydawnictwo Adam Marszałek 2021.			
2. Rozenbajgier M., Środowiska wychowawcze, Wydawnictwo Petrus 2020.			

Inne
-